

Trecut-prezent-viitor

Adriana GAGEA

Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu“, prin serviciul „Bibliografic“ înființat în anul 1968, s-a preocupat de constituirea unui sistem de bibliografie locală. Depistarea, conservarea și valorificarea publicațiilor referitoare la dezvoltarea sub multiple aspecte a orașului nostru a fost principala sarcină a bibliografilor. În funcție de profilul colecției, de disponibilitățile de personal și de cerințele beneficiarilor s-au conturat următoarele componente ale bibliografiei locale:

A. *Bibliografia retrospectivă a orașului București*

B. *Bibliografia curentă a orașului București*

A. *Bibliografia retrospectivă* cuprinde:

1. Cărți bucureștene (lucrări cu conținut bucureștean).
2. Presă bucureșteană (Periodice și seriale apărute la București până în 1944, aflate în colecțiile BMMS).
3. Fișierul București – retrospectiv – cuprinde informații analitice despre București din cărți, fragmente, capitole, fotografii, reproduceri de artă, hărți, ordonate alfabetic pe subiecte.

Informațiile factice, extrase din cărți au atras diverse categorii de beneficiari, au constituit punctul de plecare al unor cercetători, autori de lucrări. Acest fișier a fost valorificat parțial. S-au sistematizat informațiile referitoare la istoricul străzilor și bisericilor.

Prin colaborare cu Muzeul de Istorie a orașului, Patriarhia Română, nou înființatul serviciu care se ocupă de conservarea memoriei culturale a cetății ar putea să găsească posibilitatea publicării acestor materiale.

B. *Bibliografia locală curentă.*

Din anul 1968 s-a trecut la elaborarea și publicarea anuarului bibliografic intitulat „Bibliografia orașului București“, lucrare ce înregistrează selectiv informații din cărți, broșuri, pliante, ziare, reviste și, mai ales, articole din cărți și periodice, materiale de grup, iconografice. Anuarul consemnează lucrările tipărite indiferent de loc, al căror conținut se referă la orașul nostru și comunele din Sectorul Agricol Ilfov până în anul 1989. Sunt prezentate: date statistice, elemente de noutate, recorduri, inaugurări, congrese, conferințe, simpozioane, festivaluri culturale, competiții sportive, premiere teatrale, cinematografice, expoziții artistice, tehnice, vizite ale unor personalități. În funcție de preferințe, beneficiarul poate selecta cu ușurință, cu ajutorul indexurilor de persoane și instituții pe care le cuprinde lucrarea, informațiile de care are nevoie. Publicată în volum, lucrarea și-a dovedit utilitatea prin faptul că: oferă informație de actualitate; cuprinde informațiile cele mai pertinente din toate

domeniile; răspunde oricărui nivel de pregătire și oricărui interes profesional; sub formă de volum tipărit, poate fi ușor cercetat fiind accesibil și în afara bibliotecii.

Între anii 1968–1989 Bibliografia orașului București era organizată în 19 capitole tematice. Din 1990 s-a trecut la folosirea clasificării zecimale universale din dorința de a organiza o lucrare, având la bază principiul comun de structurare, pentru a se putea înmagazina și regăsi rapid informația și eventual să putem să colaborăm cu colegii din țară în vederea partajării ziarelor și revistelor și schimbului de informații. Amintesc că din anul 1990, Biblioteca Națională a renunțat la realizarea Bibliografiei Naționale – seria Articole din publicații periodice și seriale.

În 1994, la Constanța s-a desfășurat o sesiune de referate și comunicări consacrată bibliografiei locale. S-a conturat atunci ideea că bibliotecile județene, prin lucrările de bibliografie locală pot contribui la alcătuirea bibliografiei naționale. Concentrarea anuarelor bibliografice, într-un sistem centralizat, cu acces generalizat ar degreva Biblioteca Națională de un volum uriaș de muncă, pe care îl presupune descrierea analitică a periodicelor de pe întreg cuprinsul țării, ar fi evitate paralelismele în alcătuirea unor asemenea lucrări și în același timp s-ar reuși o mai rapidă prelucrare și punere în circulație a informațiilor.

La sesiunea de la Constanța s-a hotărât constituirea unei comisii, alcătuită din bibliografi cu experiență, care să întocmească metodologia elaborării bibliografiei locale, să stabilească regulile, care aplicate la nivel experimental să permită generalizarea la scară națională, alcătuindu-se un sistem unitar de bibliografie locală.

Comisia din care a făcut parte Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu“, Bibliotecile județene Constanța, Hunedoara, Baia Mare, Brașov, s-a întrunit până în februarie 1997 la Biblioteca Națională pentru a întocmi metodologia alcătuirii bibliografiei locale și anume anuarul bibliografic.

Din februarie 1997, Biblioteca Națională s-a retras din această comisie, motivând această decizie prin lipsa personalului specializat în acest gen de lucrări. Biblioteca Municipală „M. Sadoveanu“ a fost desemnată de ceilalți colegi să organizeze în continuare întâlnirile grupului de lucru pentru realizarea metodologiei. Acum ne aflăm în situația că încercăm să alcătuim descrieri pe baza Regulilor pentru aplicarea ISBD – la descrierea părților componente. Am alcătuit modelele (tipurile de descrieri folosite din cuprinsul anuarului, dar simțim nevoia ca acestea să fie verificate de catalogatori cu experiență pentru a putea fi introduse în metodologia ce urmează să fie redactată.

Revenim la Bibliografia orașului București: după anul 1990 s-au depus eforturi deosebite în vederea prelucrării publicațiilor periodice, având în vedere numărul mare de publicații apărute (cca 150 de titluri de reviste și ziare); de asemenea, s-a pus problema proiectării unui program românesc pentru introducerea în calculator a informațiilor. Problemele acestea au făcut ca în perioada 1990–1996 să avem bibliografia orașului București sub formă de fișier și am distribuit beneficiarilor noștri parțial informația prin fascicule din lucrare.

Astfel, am difuzat săptămânal „*Agenda culturală bucureșteană*“ – cuprinzând articole ce puteau interesa instituțiile culturale ale Capitalei. Pentru cititorii noștri am întocmit „*Mapa cu informații utile*“ – ce conține copii xerox ale articolelor din periodice din domeniile ce pot interesa o gamă largă de beneficiari. Manifestările culturale-științifice, ce s-au desfășurat la București, au fost grupate în fascicule ce au fost trimise instituțiilor organizatoare: TIBCO, Târgul Internațional de Carte,

Gaudeamus, Carnavalul d'ale Bucureștiului. La solicitarea teatrelor: Național, de Comedie, Mic, Mundi, Nottara, Odeon întocmim săptămânal dosare de presă ce oglindesc activitatea acestor instituții.

În cursul anului 1996, colegii de la Biroul Informatic al instituției noastre, au realizat pe baza formatului de înregistrare ROMARC, un format de înregistrare a bibliografiei locale. S-au ocupat de instruirea noastră și în prezent introducem fișele din 1996. S-au înregistrat până în prezent cca 2 860 de referințe din cele 8 000 câte apreciem că va cuprinde Bibliografia pe anul 1996. Zilnic se selectează aproximativ 50 de referințe bibliografice pentru „Bibliografia orașului București“.

Volumul de muncă este mare, dacă se are în vedere faptul că fiecare bibliograf prelucrează zilnic 6–8 ziare și reviste și alcătuiește fișe nu numai pentru bibliografia curentă, ci și pentru fișierele: recenzii, cărți beletristice românești; biobibliografic „M. Sadoveanu“; editurile din România; publicații periodice bucureștene.

În această etapă, când biblioteca își regăndește întreaga activitate în sensul diversificării serviciilor de lectură publică, activitatea de informare bibliografică este orientată spre realizarea unor instrumente utile, adresate tuturor categoriilor de beneficiari, prin folosirea eficientă a întregului patrimoniu cultural de care dispune biblioteca.

„Bibliografia orașului București“ – realizată cu ajutorul calculatorului – asigură accesul la informațiile dorite, în mod egal, tuturor categoriilor de beneficiari. Credem că mai avem multe de făcut, pentru cunoașterea acestei lucrări și instruirea beneficiarilor pentru folosirea ei. Trebuie găsite modalitățile de valorificare a informației de către toți agenții economici din toate domeniile de activitate. Va trebui să întărim colaborarea cu specialiștii din alte instituții culturale (muzee, arhive, mass-media, școli), cărora să le prezentăm informațiile conținute de bibliografia noastră. De un real folos va fi colaborarea cu noul serviciu „Relații publice“, care prin activitatea pe care o desfășoară, de propagandă a serviciilor oferite de bibliotecă, pot face legătura cu potențialii beneficiari ai bibliografiei.

„Bibliografia orașului București“ oferă posibilitatea realizării unui inventar al tuturor valorilor materiale și spirituale de care dispune orașul și conștientizează asupra prețurii acestora. Ea face posibilă cercetarea în amănunt a vieții politice, economice, științifice, culturale a comunității noastre.

SUMMARY

A Bibliography on the City of Bucharest

by **Adriana Gagea**

The Municipal Library “Mihail Sadoveanu” has, since 1968, undertaken the task of elaborating a bibliography of the city of Bucharest. The paper deals with the difficulties of activity and the perspectives of informatization of the processes.